

Sygn. akt VI Ka 137 / 13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kosecka – Sobczak

Protokolant: sekr. sąd. Kamila Kuniewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 roku

sprawy K. L.

obwinionego z art. 65 § 2 kw

z powodu apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 21 lutego 2013 roku sygn. II W 1834 / 12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża wymiar kary orzeczonej w pkt. I do 200 (dwustu) zł,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia obwinionego od obowiązku ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowanych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od opłaty.

Sygn. VI Ka 137 / 13

UZASADNIENIE

K. L. został obwiniony o to, że w dniu 24 listopada 2012 roku o godz. 23.30 w E. przy ulicy (...) wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi umyślnie odmówił podania danych personalnych co do tożsamości własnej umundurowanemu funkcjonariuszowi Policji, tj. o wykroczenie z art. 65 § 2 kw.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 21 lutego 2013r. II W 1834 / 12:

I. obwinionego **K. L.** uznano za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie, który zakwalifikowano jako wykroczenie z art. 65 § 2 kw i za czyn ten na podstawie art. 65 § 2 kw w zw z art. 24 § 1 i 3 kw wymierzono obwinionemu karę grzywny w wysokości 500 złotych;

II. zasądzone od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w wysokości 100 złotych oraz obciążono go opłatą w wysokości 50 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obwiniony **K. L.**, zaskarżając go w całości oraz zarzucając liczne błędy w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę tego orzeczenia, a także przejawy stronniczości oraz brak obiektywnej oceny zeznań świadków, których skutkiem było uznanie go za winnego popełnienia wykroczenia z art. 65 § 2 kw. Skarżący nadto przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił rażącą niewspółmierność, orzeczonej wobec niego kary grzywny. Mając na uwadze powyższe, obwiniony **K. L.** wniósł o uchylenie, zapadłego wobec niego, wyroku, w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego K. L. jako zasadna w zakresie rozstrzygnięcia o karze, zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób wszechstronny i wyczerpujący, a także tak jak na to pozwalały okoliczności obiektywne, mając na uwadze wynikający z art. 2 § 2 kpk i art. 4 kpk / art. 8 kpw / obowiązek oparcia rozstrzygnięcia na prawdziwych ustaleniach faktycznych oraz badania i uwzględniania okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i niekorzyść obwinionego. Sąd Rejonowy zgromadził właściwie materiał dowodowy i ocenił go wnikliwie, omawiając szczegółowo wszystkie dowody, nie wykraczając przy tym poza ramy swobodnej oceny dowodów. W oparciu o tę ocenę Sąd poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i wykazał w niewątpliwy sposób, że obwiniony K. L. dopuścił się przypisanego mu czynu. Powyższe uwagi pozwalają stwierdzić, że stanowisko Sądu Rejonowego w tym zakresie wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pozostaje pod ochroną prawa procesowego. Stwierdzenia tego nie jest w stanie podważyć żaden argument apelacji. Do wykazania bowiem, iż Sąd pierwszej instancji dokonał błędu w ustaleniach faktycznych konieczna jest zgodna z zasadami wiedzy, logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego argumentacja pozwalająca na stwierdzenie, że poczyniona przez Sąd ocena materiału dowodowego powinna być odmienna. Tego skarżący w żaden sposób nie wykazał.

Trzeba więc z całą mocą podkreślić, iż to, że Sąd Rejonowy ocenił poszczególne dowody zebrane w tej sprawie w sposób odmienny, aniżeli życzyłby sobie tego autor apelacji absolutnie jeszcze nie oznacza, że w procesie rozumowania tegoż Sądu nastąpił błąd natury logicznej. Przypomnieć bowiem należy, że wybór wiarygodnych źródeł dowodowych jest prerogatywą sądu stykającego się bezpośrednio z dowodami i to w toku całej rozprawy głównej. Sąd pierwszej instancji, dokonując swobodnej oceny dowodów musi przedstawić tok swego rozumowania, który doprowadził go do dokonanego wyboru. Analiza tego właśnie toku rozumowania jest przedmiotem kontroli instancyjnej, bowiem sąd odwoławczy nie styka się z dowodami bezpośrednio, lecz swą działalność ogranicza do weryfikacji i racjonalności rozumowania sądu orzekającego, przedstawionego w zaskarżonym wyroku. Czyni to na podstawie argumentów przytoczonych w skardze apelacyjnej i wyłącznie w zakresie nią wyznaczonym. Krytyka odwoławcza, aby była skuteczna, musi wykazywać braki w zakresie logicznego rozumowania sądu orzekającego. Jeśli tego nie czyni, a ogranicza się do twierdzeń, że zdarzenia miały inny przebieg, to nie może być uwzględniona przez Sąd odwoławczy. Innymi słowy, zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku nie może sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego, lecz powinien polegać na wykazaniu jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego. Ponadto zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w zaskarżonym wyroku, gdyż sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego, odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się Sąd pierwszej instancji, nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych. Z całą natomiast stanowczością stwierdzić należy, że jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważana. Z powyższego rozumowania jednoznacznie wynika, że w niniejszej sprawie nie naruszono granicy swobodnej oceny dowodów, właśnie dlatego, iż Sądowi I instancji w żaden sposób nie można racjonalnie zarzucić braku wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów, która nie jest sprzeczna z zasadą logicznego powiązania wniosków z ustalonym stanem faktycznym lub z doświadczeniem życiowym.

W niniejszej sprawie wina K. L., w zakresie przypisanego mu czynu została wykazana w oparciu o całokształt spójnego materiału dowodowego, w tym zwłaszcza dowodów osobowych, które prawidłowo zweryfikowane poprzez

pryzmat logicznego myślenia i doświadczenia życiowego tworzą przekonujący obraz zdarzenia, jakie legło u podstaw zarzutu. Godzi się w tym miejscu skarżącemu wskazać, że szczególnym przedmiotem ochrony, w przypadku art. 65 kw, jest prawidłowość ustaleń faktycznych dokonywanych przez organy oraz instytucje uprawnione do dokonywania ustaleń w zakresie tożsamości osób, ich obywatelstwa, miejsca zamieszkania, miejsca zatrudnienia i zawodu. Czynność sprawcza wykroczenia określonego w treści art. 65 § 2 kw polega zaś na nieudzieleniu właściwemu organowi państwowemu lub instytucji upoważnionej z mocy ustawy do legitymowania wiadomości lub dokumentów dotyczących ww. okoliczności. Odpowiedzialność za czyn z art. 65 kw ustawodawca wiąże zatem z ustawowym uprawnieniem do żądania podania swych danych osobowych lub do legitymowania przysługującym określonymu organowi państwowemu lub instytucji, co jest zgodne z treścią art. 51 Konstytucji RP z 1997 roku, stanowiącym, iż nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawnienia informacji dotyczącej jego osoby. W takim przypadku sprawca popełnia wykroczenie z art. 65 § 2 kw wówczas gdy, władza publiczna domaga się ujawnienia danych dotyczących osoby w sytuacjach określonych w ustawach. Sąd odwoławczy w pełni zaś podziela stanowisko Sądu meriti, że ujawnione i poddane wszechstronnej analizie dowody dostarczyły podstaw do przypisania K. L. wykroczenia z art. 65 § 2 kw. Kluczowe znaczenie dla wykazania sprawstwa obwinionego, miały niewątpliwie zeznania interweniujących funkcjonariuszy Policji – P. K. i K. C., które są spójne, logiczne, jasne i korespondują ze sobą oraz korelują ze spontanicznie sporządzonymi zapisami w notatce służbowej. Wymienione osoby, były bezpośrednimi świadkami czynu obwinionego, co jest bezpośrednio związane z jego specyfiką. I tak świadek P. K. podał, iż razem z K. C., podjął próbę wylegitymowania grupy osób, która spożywała alkohol, w pobliżu szkoły podstawowej. Wskazał on, iż obwiniony w trakcie interwencji, nie chciał podać swoich danych, nie reagował też na kierowane do niego pouczenia, lekceważył polecenia, a także podważał kompetencje przysługujące w tym zakresie funkcjonariuszom. Świadek dodał też przed przystąpieniem do przeprowadzenia czynności legitymowania, podał on swoje dane osobowe / k. 35, 36 /. Z powyższą relacją omawianego zdarzenia korelują też, co istotne, zeznania drugiego funkcjonariusza Policji – K. C., która potwierdziła okoliczność, iż obwiniony, w trakcie kontroli, pomimo wielokrotnych prób i pouczenia o odpowiedzialności, nie podawał swoich danych osobowych. Wskazała ona też, iż pozostali uczestnicy zdarzenia podawali swoje dane bez żadnego problemu / k. 30 /. W konsekwencji Sąd Okręgowy nie mógł zaaprobować stanowiska skarżącego, iż argumentacja i rozważania Sądu Rejonowego (aczkolwiek w znacznej mierze istotnie oparte na uznanych za wiarygodne zeznaniach P. K. i K. C.) są z gruntu wadliwe. Nota bene sam fakt oparcia orzeczenia skazującego na zeznaniach nawet tylko jednej osoby, również w sytuacji nie przyznania się obwinionego do winy, nie może stanowić podstawy do zarzutu dokonania błędnych czy dowolnych ustaleń faktycznych w sprawie. Nie istnieje bowiem żadna reguła dowodowa, która uzasadniałaby pogląd, że zeznania choćby jednego świadka są niewystarczającą podstawą skazania. Rzecz w tym, że tego rodzaju dowody, jak wykazał to szerzej Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku, nie wywołują żadnych zastrzeżeń i nie zostały w żaden sposób podważone pod względem ich wiarygodności. Nadto, co też godne podkreślenia, okoliczność nie podania przez obwinionego ww. funkcjonariuszom Policji danych personalnych, znajduje również swoje odzwierciedlenie w zeznaniach pozostałych świadków - F. K. / k. 31 /, P. L. / k. 31 /, D. Z. / k. 32 /, a także, co szczególnie istotne, w wyjaśnieniach obwinionego K. L. / k. 29 /, który chociaż kwestionował zasadność i sposób przeprowadzenia, podjętej, m.in. w stosunku niego interwencji, to jednocześnie nie zaprzeczył, iż nie podał on ww. funkcjonariuszom Policji swoich danych personalnych, w trakcie dokonywanej, z jego udziałem, kontroli, a uczynił to dopiero w późniejszym czasie. Obwiniony nie zaprzeczył także okoliczności, iż w trakcie przeprowadzonej interwencji, miał on świadomość tego, iż ma do czynienia z funkcjonariuszami Policji. Właściwie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego to okoliczność, że umundurowani funkcjonariusze policji (w sytuacji, gdy nikt z uczestników zdarzenia nie miał wątpliwości, że są to policjanci) wezwali kontrolowane osoby do podania danych osobowych, a tylko obwiniony ich nie podał, jest okolicznością bezsporną. Reasumując, uznać zatem należy, iż Sąd I instancji nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia i nie naruszył prawa materialnego ani przepisów postępowania, zaś kontrola odwoławcza uzasadnia stwierdzenie, że zaskarżony wyrok znajduje pełne oparcie w prawidłowo dokonanej ocenie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu oraz nie ma podstaw do zdyskwalifikowania zaskarżonego rozstrzygnięcia. W konsekwencji należy stwierdzić, że Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia stanu faktycznego i dokonał odpowiedniej subsumcji prawnej zachowania obwinionego K. L. tj. przyjął prawidłową kwalifikację prawną do popełnionego przez niego czynu.

Mając zaś na uwadze fakt, że wniesiona przez K. L. apelacja, co wynika z jej treści, skierowana była także przeciwko rozstrzygnięciu o orzeczonej wobec niego karze, zachodziła konieczność merytorycznego odniesienia się do tej kwestii. Przechodząc zatem do omówienia, zawartego w przedmiotowym wyroku, rozstrzygnięcia w zakresie orzeczonej wobec obwinionego kary, stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy podziela, w tym zakresie, zarzut skarżącego odnoszący się do kwestii wymierzenia względem niego rażąco niewspółmiernej kary. Tak bowiem wymierzona kara / grzywna w kwocie 500 złotych /, w świetle całokształtu materiału dowodowego, stopnia społecznej szkodliwości czynu, a także okoliczności leżących po stronie obwinionego, razi swoją niewspółmiernością - surowością. Należy zaś przypomnieć, że rażąca niewspółmierność kary zachodzi w sytuacji, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, że wystąpiła wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej, w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary. Stwierdzić też należy, iż nie chodzi tu o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary ale o różnice tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać byłoby można – również w potocznym tego słowa znaczeniu – „rażąco” niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować (por. OSNPG 1974/3-4/51; OSNPK 1995/6/18). Dodać nadto trzeba, iż przepis art. 24 § 3 kw, który m.in. został przez Sąd I instancji ujęty w podstawie prawnej rozstrzygnięcia, w zakresie orzeczenia o karze, wyraźnie wskazuje, jakie okoliczności należy mieć na uwadze wymierzając grzywnę. Jest to uzupełnienie, dla potrzeb kary grzywny, okoliczności określonych w art. 33 § 2 kw, do których należą m.in. "warunki majątkowe sprawcy" i, "jego stosunki rodzinne", a które bierze się pod uwagę przy każdej z wymierzanych kar, zatem i przy grzywnie. W art. 24 § 3 kw podkreśla się takie okoliczności, które mają znaczenie dla grzywny. Z uwagi zaś na to, że grzywna, jak każda kara ma charakter osobisty, ale jest przy tym dolegliwością finansową, chodzi o to, aby obciążenie nią nie oznaczało przeniesienia jej ciężaru na członków rodziny ukaranego. Nakazuje się więc branie tu pod uwagę: a) dochodów sprawcy, b) jego warunków osobistych i c) warunków rodzinnych oraz d) stosunków majątkowych i e) możliwości zarobkowych.

Uwzględniając zaś powyższe rozważania, zdaniem Sądu Okręgowego, przy wymierzaniu obwinionemu K. L. kary nie można tracić z pola widzenia zarówno faktu posiadania przez niego, jako głównego źródła dochodu, renty rodzinnej w kwocie ok. 760 zł. / mies., jak i kontynuowania przez niego nauki na studiach stacjonarnych w G., co wiąże się, jego przypadku z koniecznością ponoszenia kosztów, związanych z dojazdem do tego miasta oraz z zakupem podręczników oraz pomocy naukowych. Mając na uwadze powyższe rozumowanie Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że karą, która spełni swoje cele zapobiegawcze i wychowawcze, uwzględni postawę K. L., a także jego warunki osobiste i rodzinne, oraz stosunki majątkowe jest kara grzywny w wymiarze 200 złotych. Przy wymiarze kary w takiej wysokości wzięto też pod uwagę, że obwiniony nie był dotychczas karany. Ponadto orzeczona kara winna zadośćuczynić także wymogom prewencji generalnej, wpływając korzystnie na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.

W związku z powyższymi rozważaniami, Sąd Okręgowy, na mocy art. 437 § 1 kpk w zw z art. 109 § 2 kpw zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec obwinionego K. L. w pkt I tegoż wyroku karę grzywny obniżył do kwoty 200 złotych, zaś pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Nadto podstawie art. 119 kpw w zw z art. 624 § 1 kpk, Sąd Okręgowy uwzględniając sytuację rodzinną i materialną obwinionego K. L., zwolnił go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowanych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od opłaty.